

пк др Радован Дамњановић, ванредни професор, председник комисије
 пак др Лука Љ. Злопорубовић, доцент, члан комисије
 пак др Радан Костић, доцент, члан комисије
 др Драгана Трифуновић, редовни професор, члан комисије
 пак др Милан Михајловић, доцент, члан и ментор

Оцена научне заснованости теме
 докторске дисертације пак Милан Живић,

Извештај комисије, д о с т а в љ а . —

ВОЈНА АКАДЕМИЈА

Наставно-научно веће

Одлуком Наставно-научног већа, акт Војне академије УО МО Број 1169-188 од 04.06.2026. године, а на предлог Катедре друштвених наука формирана је Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације студента ДАС Јавне финансије, пуковника Милана Живића, под називом „Унапређење модела финансирања војног здравства у Републици Србији“ (у даљем тексту: Комисија).

Комисија је анализирила пријаву теме за докторску дисертацију са приложеним документима, сагледала све релевантне чињенице, те Наставно-научном већу Војне академије подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

1. Оцена идејног пројекта докторске дисертације

Комисија је детаљно и са дужном пажњом размотрила формулацију теме докторске дисертације, па је закључила да је пуковник Милан Живић веома презино формулисао Предлог теме. При томе, Комисија наглашава да је предложена тема изузетно актуелна због чињенице да је у последње две деценије било значајних промена у начину финансирања, како цивилног здравственог система, тако и самог војног здравства, при чему су те промене посебно биле изражене код војног здравства због измена нормативне регулативе у вези са припадношћу сопствених прихода које остварују војноздравствене установе. Акутелности предложене теме посебно доприноси чињеница да је, после више деценија постојања војног здравства у српској војсци, крајем 2025. године донет посебан Закон о здравственој заштити и здравственом

осигурању војних осигураника који уважава специфичности војног здравства, посебно у погледу правног статуса војноздравствених установа и њихове намене по чему се значајно разликују од цивилних здравствених установа.

1.1. Формулација проблема истраживања

Кандидат софистицирано препознаје и указује на чињеницу да војно здравство представља специфичан и комплексан сегмент здравственог система Републике Србије који у исто време има функцију санитетске подршке Војсци Србије у њене све три законом дефинисане мисије, али и значајну улогу у систему здравствене заштите шире друштвене заједнице. С тим у вези, кандидат правилно скреће пажњу на то да вишеструка улога војног здравства условљава постојање специфичних организационих, кадровских и финансијских захтева, који се не могу у потпуности сагледати и решавати применом модела финансирања здравствених установа у јавном сектору Републике Србије, а још мање применом модела финансирања здравствених установа у приватној својини.

Кандидат указује на чињеницу да војно здравство у Републици Србији располаже значајним људским и материјалним капацитетима и да је њихово одржавање и развијање од изузетне важности за оперативне и функционалне способности Војске Србије. Међутим, искоришћеност тих капацитета у мирнодопским условима није увек на оптималном нивоу. Истовремено, потребе за континуираним улагањима у медицинску опрему и стручно усавршавање кадрова стално расту, пре свега због сталног технолошког напретка у медицини, али и услед све сложенијих захтева који се постављају и пред војно здравство, као део система одбране Републике Србије. Кандидат због тога правилно оцењује да начин на који ће војно здравство бити финансирано постаје један од кључних фактора који има директан утицај на његову ефикасност, одрживост и способност да одговори на задатке који се пред њега постављају.

Анализом нормативног оквира кандидат јасно закључује да је постојећи модел финансирања војног здравства у Републици Србији у значајној мери условљен чињеницом да је војно здравство организациони део Министарства одбране које има статус директног буџетског корисника, као и односом војног здравства и Фонда за социјално осигурање војних осигураника (у даљем тексту: Фонд за СОВО). Овај модел је обезбедио одређени степен стабилности у финансирању основних функција војног

здравства. Међутим, кандидат са правом поставља питање да ли је пракса показала да такав модел обезбеђује војном здравству довољан ниво флексибилности у финансијском управљању и могућност да брзо реагује на промене у обиму и структури здравствених услуга које се од њега очекују.

Као официр са дугогодишњим искуством у области јавних финансија и као добар познавалац буџетског система, кандидат подсећа да је посебан проблем у функционисању и финансирању војног здравства настао након укидања права директних буџетских корисника да задрже остварене сопствене приходе (почев од 01. јануара 2012. године). Ова промена је укинула вишегодишњу могућност војног здравства да задржи и самостално управља сопственим приходима који су остварени пружањем здравствених услуга на комерцијалној основи, коришћењем слободних капацитета војноздравствених установа. Због тога, кандидат основано сумња да је овакво нормативно уређење за последицу имало значајно смањење мотивације кадрова војног здравства за унапређење постојећих и увођење нових здравствених услуга, као и ограничење расположивих финансијских средстава за улагање у модернизацију опреме и усавршавање кадрова.

Кандидат наводи да додатни проблем представља чињеница да у досадашњој пракси није спроводена систематична и свеобухватна анализа односа између сопствених прихода које је војно здравство остварило и нивоа улагања у унапређење квалитета здравствених услуга, кроз набавку најсавременије медицинске опреме и стручно усавршавање постојећих кадрова. Јасно је да је без такве анализе изузетно тешко извршити објективну процену у којој мери би другачије уређен модел финансирања војног здравства допринео ефикаснијем искоришћењу његових капацитета, а да се при томе не угрози санитетска подршка Војсци Србије, што је његов примарни задатак.

Кандидат све време војно здравство посматра и као део ширег здравственог система Републике Србије, који је и сам претрпео значајне реформске процесе током последњих неколико деценија, што додатно усложњава проблем истраживања на који је кандидат усмерен.

Кандидат истражује примере добре праксе у другим државама, како оним са сличним моделом финансирања здравственог система, тако и у државама које су водеће оружане силе у свету. Ово он ради посебно из разлога што искуства других држава нису у довољној мери систематски анализирана како би могла бити потенцијално

искоришћена за унапређење модела финансирања војног здравства у Републици Србији. Недостатак упоредне анализе којом би се обухватили различити аспекти финансирања војног здравства (санитетска подршка Војсци Србије, здравствена заштита војних осигураника и лечење цивилних осигураника) представља значајну празнину, како у научној, тако и у стручној литератури, коју ће у свом раду кандидат покушати да попуни и тиме доприносе научним сазнањима из ове области.

Проблем истраживања на који се кандидат усмерава произилази из неусклађености између значајних капацитета и могућности војног здравства, са једне стране, и ограничења постојећег модела финансирања који нема потенцијала да подстакне коришћење тих капацитета, с друге стране. Кандидат правилно препознаје да управо та неусклађеност рађа простор да се изврши научно засновано преиспитивање постојећих решења и дефинишу начини и кораци за унапређење модела финансирања војног здравства у Републици Србији, а све у циљу обезбеђивања његове дугорочне одрживости и ефикасности.

Дакле, Комисија закључује да је кандидат изабрао проблем истраживања који свакако представља научни проблем који ће заинтересовати ширу научну и друштвену заједницу, јер ће га кандидат разматрати уз коришћење резултата досадашњих научних сазнања о том проблему и богатог искуства у вези са актуелним и претходним моделима финансирањем војног здравства, које кандидат неспорно има.

1.2. Предмет научног истраживања

Кандидат је за предмет свог научног истраживања дефинисао институционалне, нормативне и економске карактеристике постојећег модела финансирања војног здравства у Републици Србији, као и испитивање могућности његовог унапређења у функцији повећања ефикасности, одрживости и боље искоришћености расположивих капацитета војног здравства. Истраживање је усмерено на сагледавање начина на који финансијски механизми утичу на организацију, функционисање и развој војног здравства, како у делу санитетске подршке Војсци Србије, тако и у делу пружања здравствених услуга војним и цивилним осигураницима, али и на комерцијалној основи.

Кандидат схвата да управљање и финансирање капацитета војног здравства мора бити прилагођено посебним захтевима војне организације, али и општим принципима јавног сектора који подразумевају рационално и одговорно коришћење јавних средстава. Управо су то разлози које кандидат препознаје као главне разлоге за детаљнијим научним разматрањем модела финансирања војног здравства.

Кандидат је своје истраживање операционализовао кроз следеће делове:

1.2.1. Први део – Теоријски и институционални модели финансирања здравствених система у свету и модел финансирања здравственог система у Републици Србији

У оквиру предмета истраживања кандидат посебну пажњу посвећује теоријским и практичним моделима финансирања здравствених система који у савременој литератури обухватају различите комбинације буџетског финансирања, доприноса за обавезно социјално осигурање, приватних издвајања и тржишних механизма. Циљ му је да идентификује опште принципе који се могу применити и у домену војног здравства.

У складу са наведеним, кандидатово истраживање ће обухватити анализу основних модела финансирања здравствене заштите који се примењују у савременим здравственим системима, као и анализу модела финансирања здравственог система Републике Србије, његовог нормативног оквира и еволуцију у XXI веку. Кандидат схвата да је оваква анализа нужна ради разумевања позиције и улоге војног здравства унутар националног здравственог система.

У оквиру овог дела кандидат разматра карактеристике чак шест модела финансирања здравствене заштите: Бизмарков, Беверицов, Семашков, Тржишни модел, Мешовити модел као модел по коме се финансира здравствени систем у Републици Србији и Национални модел здравственог осигурања.

При томе, кандидат за сваки од ових модела разматра његов настанак, карактеристике, земље у којима се примењује, предности, недостатке и сличности сваког од наведених модела са моделом који се примењује у Републици Србији.

1.2.2. Други део - Нормативно уређење организације, функционисања и финансирања војног здравства у Републици Србији

Посебан сегмент кандидатовог истраживања јесу нормативно и институционално уређење војног здравства у Републици Србији. У том контексту, кандидат је предвидео анализу прописа који уређују организацију, функционисање и финансирање војноздравствених установа. Кандидат правилно усмерава пажњу на важњу чињеницу да војноздравствене установе имају суштинску разлику од цивилних здравствених установа: немају статус правног лица већ статус организационих делова Министарства одбране као директног буџетског корисника. Такође, кандидат истражује специфичности организације и функционисања војноздравствених установа као саставних делова војне организације која почива на принципима субординације и чија је усмереност на извршавање мисија и задатака Војске Србије не мање важна од усмерености на обезбеђење здравствене заштите војних осигураника.

Кандидат истражује и образлаже утицај претходно наведених чињеница о организацији и функционисању војноздравствених установа на специфичност њиховог финансирања. При томе, анализира однос војног здравства са буџетом Републике Србије, из кога се финансира санитетска подршка Војске Србије, али и са Фондом за СОВО као институцијом која је релевантна за финансирање здравствене заштите војних осигураника. У оквиру ове анализе кандидат посебну пажњу усмерава на измене нормативног оквира које су имале утицај на финансирање војног здравства, као што је укидање права директних буџетских корисника да задрже наплаћене сопствене приходе, а што је у стручној јавности препознато као један од значајнијих промена у систему управљања јавним финансијама.

1.2.3. Трећи део – Организација, функционисање и начин финансирања војног здравства у страним државама

Користећи богато искуство Војске Србије из билатералне и мултилатералне војне сарадње која обухвата све, па и област војног здравства, кандидат врши упоредну анализу организације, функционисања и начина финансирања војног здравства у страним државама. Овакав компаративни приступ омогућава идентификацију добрих

практици које, уз одговарајућу адаптацију, могу бити применљиве и у условима Републике Србије.

При томе, као државе за поређење кандидат бира оне које имају исти или сличан модел финансирања здравствене заштите као и Република Србија и то, како оне из непосредног окружења, тако и оне које су по величини и броју становника сличне Републици Србији (државе бивше СФРЈ, Бугарска, Грчка ...).

Ради стварања шире слике о функционисању војног здравства у страним државама кандидат разматра организацију, функционисање и начин финансирања војног здравства и у државама које имају другачији модел финансирања здравствене заштите у односу на Републику Србију, а представљају светски водеће оружане силе (САД, Русија, Велика Британија).

Кандидат размотри три аспекта финансирања војног здравства страних држава: дела који је намењен санитетској подршци војске, дела који се бави лечењем припадника оружаних снага и чланова њихових породица и дела војног здравства који је намењен лечењу цивилних осигураника у војноздравственим установама.

1.2.4. Четврти део – Финансијска анализа искоришћености капацитета војног здравства за остваривање прихода пружањем услуга на комерцијалној основи

Кандидат ће извршити посебну анализу финансијских показатеља искоришћености капацитета војног здравства за пружање здравствених услуга на комерцијалној основи, коришћењем његових слободних капацитета. У том смислу, кандидат је правилно одредио да своје истраживање усмери на испитивање односа између висине остварених сопствених прихода у одређеним временским периодима и нивоа улагања у медицинску опрему и стручно усавршавање кадрова. Посебан значај ове анализе огледа се у чињеници што ће иста бити спроведена над подацима из периода у којима је нормативно уређење припадности сопствених прихода директних буџетских корисника било различито. Кандидат ће анализом обухватити и податке о финансирању војног здравства средствима из буџета.

Циљ који ће кандидат постићи овом анализом је објективно сагледавање ефеката постојећег модела финансирања на развој и модернизацију војног здравства.

1.2.5. Пети део – Анализа ставова кључних актера војног здравства о начину његовог финансирања

Кандидат врши истраживање спровођењем анкете ради испитивања ставова и перцепција кључних актера који су непосредно укључени у функционисање војног здравства и његов систем финансирања. Анкета ће бити спроведена код запослених у војном здравству обухватом медицинског и немедицинског особља, запослених у Фонду за СОВО и код војних осигураника који су корисници услуга војног здравства.

Анкета ће бити спроведена као анонимна online анкета која ће садржати Ликертова питања, питања са вишеструким одговором, директна питања, отворена питања и додатна питања специфицирана за наведене групе испитаника. Кандидат очекује да ставови анкетираних лица буду засновани на искуству рада у војном здравству, односно у коришћењу његових услуга, чиме би се предмет истраживања, са формално-правног и финансијског нивоа, проширио и на практични ниво функционисања система.

Кандидат има за циљ да квантитивном и квалитативном анализом над добијеним подацима буду дефинисане слабости постојећег модела финансирања и понуђена решења за унапређење постојећег модела финансирања, избором институције кроз коју ће та унапређења бити спроведена: директно кроз војноздравствене установе или кроз Фонд за СОВО.

1.3. Хипотезе научног истраживања

Узимајући у обзир претходно конципиран предмет истраживања, кандидат је **генералну (општу) хипотезу** дефинисао на следећи начин:

„Унапређење модела финансирања војног здравства у Републици Србији, засновано на нормативно уређењеном задржавању и функционално усмереном коришћењу сопствених прихода остварених пружањем здравствених услуга на комерцијалној основи, допринело би бољој искоришћености капацитета војног здравства и унапређењу његових способности за санитетску подршку Војсци Србије и пружање здравствене заштите војним и цивилним осигураницима.“

На основу наведене генералне хипотезе, кандидат је извео и поставио **четири посебне хипотезе:**

1. Нормативно уређено задржавање сопствених прихода остварених пружањем услуга на комерцијалној основи позитивно утиче на степен искоришћености слободних капацитета војног здравства.
2. Већи обим сопствених прихода војног здравства позитивно утиче на динамику набавке и модернизације медицинске опреме у војноздравственим установама.
3. Већи обим сопствених прихода војног здравства позитивно утиче на могућности стручног усавршавања и професионалног развоја медицинског кадра.
4. Усмеравање прихода остварених комерцијалним коришћењем капацитета непосредно војноздравственим установама има повољнији ефекат на функционисање и развој војног здравства од њиховог посредног усмеравања преко Фонда за социјално осигурање војних осигураника.

Комисија закључује да су дефинисана генерална (општа) хипотеза и на основу ње изведене и дефинисане посебне хипотезе, релевантне и у потпуности кореспондирају са претходно дефинисаним проблемом и предметом истраживања.

1.4. Значај истраживања

1.4.1. Научни значај истраживања

Научни значај овог истраживања огледа се, пре свега, у систематском и свеобухватном разматрању финансирања војног здравства као специфичног сегмента јавног здравственог система. У постојећој научној литератури значајан број радова посвећен је финансирању здравствених система уопште, као и анализи различитих модела финансирања здравствене заштите, док је финансирање војних здравствених система знатно ређе предмет посебних научних истраживања. Ово се нарочито односи на државе са системом здравствене заштите заснованим на комбинацији буџетског финансирања и обавезног здравственог осигурања, каква је и Република Србија.

Кандидатово истраживање у овој докторској дисертацији доприноси проширивању постојећег фонда научних знања кроз анализу односа између модела финансирања, степена искоришћености капацитета војног здравства и његове способности да

истовремено одговори на захтеве, пре свега, Војске Србије и система одбране, али и здравственог система државе. Кандидат у свом раду указује на чињеницу да се у постојећој литератури значајан број радова бави питањима финансирања здравствених система и утицајем различитих механизма финансирања на ефикасност здравствених установа. Међутим, финансирање војних здравствених система, посебно у државама са мешовитим моделом финансирања здравствене заштите, релативно је ретко предмет посебних научних истраживања.

Подстакнут таквом чињеницом, кандидат кроз спроведено истраживање настоји да попуни постојећу празнину у научној литератури кроз систематску анализу институционалних и финансијских механизма који утичу на функционисање војног здравства у Републици Србији.

Посебан научни допринос огледа се у идентификовању модела финансирања који омогућава ефикасније коришћење расположивих ресурса војног здравства, уз очување његове основне функције - санитетска подршка Војсци Србије.

Додатни научни допринос овог истраживања огледа се у примени компаративног приступа, кроз анализу организације и финансирања војног здравства у различитим државама, што омогућава идентификацију различитих институционалних модела и добрих пракси које могу бити релевантне за унапређење постојећег система у Републици Србији.

Комбинацијом нормативне анализе, анализе финансијских показатеља и емпиријског истраживања ставова релевантних актера у систему војног здравства, истраживање доприноси развоју генералног методолошког приступа проучавању финансирања војних здравствених система.

Посебна вредност овог истраживања је у концептуализацији могућег унапређења модела финансирања војног здравства који је заснован на бољем коришћењу сопствених прихода војноздравствених установа и на успостављању институционалних механизма који подстичу ефикасност, инвестиције у опрему и развој људских ресурса. На тај начин истраживање доприноси и теоријском разматрању односа између модела финансирања и организационе ефикасности у здравственим системима.

1.4.2. Друштвени/практични значај истраживања

Практични значај овог истраживања се огледа у формилисању научно утемељених препорука за унапређење модела финансирања војног здравства у Републици Србији. Предложени модел финансирања има за циљ да омогући ефикасније коришћење расположивих људских, материјалних и организационих ресурса војноздравствених установа, уз истовремено очување и јачање њихове основне функције у систему одбране.

Унапређени модел финансирања војног здравства може допринети бољој искоришћености његових капацитета за потребе пружања здравствених услуга на комерцијалној основи. Тиме се обезбеђују додатни извори финансирања који могу бити усмерени, пре свега, ка модернизацији медицинске опреме и континуираном професионалном развоју медицинског, али и немедицинског кадра (усавршавање немедицинског кадра за самостално одржавање софистициране медицинске опреме). Расположиви додатни извори финансирања могу бити основ и за унапређење саме инфраструктуре војноздравствених установа.

Друштвени значај истраживања огледа се у чињеници да унапређени модел финансирања војног здравства може допринети јачању укупне функционалности здравственог система Републике Србије. Наиме, значајан кадровски и технички потенцијал војноздравствених установа, уз адекватан модел финансирања, може бити ефикасније интегрисан у систем здравствене заштите становништва, нарочито у условима када се повећава потреба за здравственим услугама, као што су ванредне ситуације, епидемије и други кризни догађаји.

Резултати овог истраживања могу бити од користи и за доносиоце одлука у области јавних финансија, здравствене политике и система одбране јер указују на могуће правце даљег унапређења нормативног и институционалног оквира финансирања војног здравства. Тиме ово истраживање може допринети креирању јавних политика које би обезбедиле рационалније управљање јавним ресурсима и подизање нивоа здравствене заштите, како за припаднике Војске Србије и војне осигуранике, тако и за ширу друштвену заједницу.

Посматрано обједињено, научни, практични и друштвени значај овог истраживања се огледа у настојању да се, на научно утемељен начин, преиспита постојећи модел

финансирања војног здравства и предложи решење које ће допринети његовој већој ефикасности, одрживости и функционалности.

1.5. Методе научног истраживања

Уважавајући сложеност и значај планираног научног истраживања, кандидат планира да примени бројне методе научног истраживања.

Пре свега, биће коришћење основне методе, како аналитичке (анализа, апстракција, специјализација и дедукција), тако и синетичке (синтеза, конкретизација, генерализација и индукција).

Такође, биће коришћење и општенаучне методе (метода моделовања, статистичка, компаративна и хипотетичко-дедуктивна).

Од метода за прикупљање података биће примењене методе анализа садржаја докумената (приликом истраживања архивских материјала током свих фаза процеса научног истраживања) и метода испитивања - техника анкете (попуњавање електронских упитника од стране три категорије испитаника које су нужно заинтересоване за функционисање војног здравственог система и начин његовог финансирања).

Комисија сматра да методе које кандидат планира да користи при истраживању омогућавају проверу, како генералне (опште) хипотезе, тако и проверу посебних хипотеза.

1.6. Програм научног истраживања по фазама:

У првој фази истраживања биће дефинисан предмет истраживања, формулисан проблем и утврђени циљеви који истраживањем кандидат жели да постигне.

У другој фази ће бити прикупљени резултати претходних истраживања која су повезана са темом овог научног истраживања. У овој фази ће бити извршена и провера постављених хипотеза.

У трећој фази ће бити извршено прикупљање података коришћењем планираних метода.

Обраду и анализирање прикупљених подака кандидат ће извршити у четвртој фази.

На основу добијених резултата из четврте фазе, у петој фази ће бити изведени одређени закључци.

Резултате истраживања кандидат ће презентовати у шестој фази.

У последњој, седмој фази, биће израђена докторска дисертација.

Комисија сматра да програм научног истраживања конципиран кроз претходно наведене фазе омогућава проверу генералне (опште) и посебних хипотеза.

2. Оцена кандидата

2.1. Биографија кандидата

Пуковник Милан Живић, рођен 29. септембра 1976. године у Пироту, општина Пирот, Република Србија. Основну школу завршио у селу Црноклиште, општина Пирот, као одличан ученик са Вуковом дипломом. Средњу економску школу – смер комерцијални техничар завршио 1995. године у Пироту, такође као одличан ученик са Вуковом дипломом. Војнотехничку академију - смер Финансијска служба уписао 1995. године и исту завршио 2000. године, као трећи у рангу Војнотехничке академије, са просечном оценом 9,32. Специјалистичке студије смера Екстерна државна ревизија на Правном факултету Универзитета у Београду уписао 2007. године и исте завршио 2008. године, полагањем специјалистичког испита пред шесточланом комисијом. Кандидат је докторске академске студије – модул Јавне финансије уписао на Војној академији 2017. године.

У периоду 2000-2002. године, обављао је дужност начелника финансијске службе у 319. пуку везе у Нишу, а у периоду 2002-2006. године дужност начелника финансијске службе у 186. Техничком наставном центру у Нишу. У јулу 2006. године добија прекоманду за Београд са постављењем на дужност Референта у Одсеку за извршење плана и анализу Одељења за финансије (Ј-8) Генералштаба ВС. У Одељење за финансије (Ј-8) Генералштаба ВС обављао је и дужност Референта у Одсеку за планирање. У октобру 2010. године кандидат бива распоређен на дужност у Управу за буџет Сектора за буџет и финансије МО, где се и данас налази на дужности. У оквиру Управе за буџет кандидат је обављао више дужности: референт за прописе материјалног и финансијског пословања (2010-2012), начелник Центра за административно-техничку

подршку (2012-2015), начелник Одељења за прописе и анализу финансијског пословања (2015-2022) и начелника Одељења за финансијско пословање (2022 и даље).

Кандидат је од марта 2022. године председник Управног одбора Фонда за социјално осигурање војних осигураника.

Кандидат је био члан Радне групе за израду Закона о здравственој заштити и здравственом осигурању војних осигураника.

У току целе службе кандидат је оцењиван службеном оценом „наоричито се истиче“, са просечном службеном оценом 4,76.

За резултате у служби кандидат је више пута награђиван: орденом за заслуге у области одбране и безбедности III степена, медаљом за заслуге-сребрна, медаљом за изузетне резултате у војној служби за официра – I пут, наградним одсуствима (7 пута) и новчаним наградама (4 пута). Због посебних резултата у вршењу службе ванредно је унапређен у чин пуковника августа 2023. године.

Живи у Београду, ожењен је (од 2008. године), отац две девојчице (2012. и 2018. годиште).

2.2. Библиографија кандидата

1. **Живић М.**, Петровић Ф. и Јанковић М., (2020), Ревизорско извештавање пословних субјеката, Зборник радова са VII Међународне научне конференције „Транзиција у 21. веку“, Крагујевац, 05.-07.11.2020. године, стр. 233-242
2. Владимир Д., **Живић М.** и Павков Б., (2024), Planning the needs of the business entity, Зборник радова са XV Међународне научне конференције „Sustainability of economic development“, Београд, 24-25. мај 2024. године, стр. 135-144
3. **Живић М.**, Кљајић Б. и Грдинић В., (2026), Transparency of accounting reports as a factor of sustainable healthcare financing, прихваћен за објављивање у часопису Oditor број 1/2027, категоризован као часопис категорије M24 (Потврда о прихватању рада Факултета друштвених наука од 28.04.2026. године)

4. Матовић И., Дамњановић Р. и **Живић М.**, (2026), Антимонополско право и економска ефикасност тржишта – правни оквир и пракса у Републици Србији, прихваћен за објављивање у часопису *Akcionarstvo* број 2/2026, категоризован као часопис категорије М51 (Потврда о прихватању рада Факултета друштвених наука од 28.04.2026. године)

2.3. Закључак о оцени кандидата

Досадашњи рад и референце кандидата пуковника Милана Живића на докторским студијама, знање и искуство рада у области јавних финансија стечено током дугогодишње каријере, а посебно вишегодишње искуство у управљању Фондом за социјално осигурање војних осигураника, повезани су са пријављеном темом докторске дисертације. Назив теме, начин формулисања проблема, предмета и методологије истраживања указују да кандидат има потребне истраживачке компетенције за област истраживања из које је предложио тему докторске дисертације.

Комисија констатује да кандидат поседује одговарајуће научне, стручне и методолошке компетенције, као и неопходно искуство у области истраживања, што представља поуздану основу за успешну израду предложене докторске дисертације.

3. Предлог ментора са образложењем

За ментора у изради докторске дисертације Комисија предлаже пуковника доц. др Милана Михајловића, са Војне академије Универзитета одбране у Београду. Пуковник доц. др Милан Михајловић је на листи ментора докторских академских студија студијског програма Јавне финансије прихваћеној од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета.

Реализује наставу на Војној академији на основним и мастер академским студијама студијског програма Економија одбране.

У складу са Одлуком Наставно-научног већа, акт Војне академије УО МО Бр. 1169-76 од 03.04.2026. године, именовани је ментор на изради докторске дисертације студенту ДАС Јавне финансије, потпуковнику Браниславу Кљајићу.

Пуковник доц. др Милан Михајловић је био члан три научноистраживачка пројекта на Универзитету одбране у Београду.

Аутор је и коаутор више од 100 научних радова различитих категорија од којих се издвајају:

1. Novaković, T.; Novaković, D.; Milić, D.; Tomaš Simin, M.; Radišić, M.; Radišić, M.; Nikolić, S.; Mihajlović, M. (2025) Assessment of Technical and Eco-Efficiency of Dairy Farms in the Republic of Serbia: Towards the Implementation of a Circular Economy. *Agriculture*, 15, 899. (M23)
2. Šmugović, S., Kalenjук Pivarski, B., Novaković, D., Ivanović, V., Novaković, T., Nikolić, S., Mihajlović, M., & Mirčevski, M. (2025). The Influence of Consumers Socio-Demographic Characteristics on the Perception of Quality and Attributes of Traditional Food Products in the Hospitality and Tourism Market of AP Vojvodina (Republic of Serbia). *Tourism and Hospitality*, 6(4), 206. <https://doi.org/10.3390/tourhosp6040206><https://doi.org/10.3390/agriculture15080899>(M23)
3. Savić, A., Mihajlovic, M., & Kostić, R. (2025). Reconciliation of amounts in budget execution reports and financial statements using the example of the united nations' Food and agriculture organization (FAO). *Economic of Agriculture*, 72(4), 1163–1183. <https://doi.org/10.59267/ekoPolj25041163S> (M23)
4. Михајловић, М., Милуновић, М. & Ћерамилац, У. (2024). Economic analysis of the role of agricultural production in meeting the defense needs of the Republic of Serbia. *Економика пољопривреде*, 71(2), 679-696doi:10.59267/ekoPolj2402679M (M23)
5. Tankosić, J., Ignjatijević, S., Ivaniš, M., Mihajlović, M., Avakumović, J., & Puvača, N. (2024). Local Cheese: Factors Affecting Consumption and PLS-Path Modelling Study. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 75(1), 6815–6822. <https://doi.org/10.12681/jhvms.32350> (M23)
6. Памучар Д., Михајловић М., Обрадовић Р., Атанасковић П. (2017) Novel approach to group multi-criteria decision making based on interval rough numbers: Hybrid DEMATEL-ANP-MAIRCA model, *Expert Systems with Applications*, vol. 88, стр. 58-80. DOI: 10.1016/j.eswa.2017.06.037 (M21)
7. Гојковић, Б., Обрадовић, Љ. & Михајловић М. (2023). Утицај макроекономских фактора на јавни дуг Републике Србије у посттранзиционом периоду. *Акционарство*, 29(1), 217-238(M24)
8. Nikolić, S., Mihajlović, M., Damjanović, R., Savić, A. & Mišić N. (2023). The possibility of supplying the defense system with food products in conditions of disturbance on the market. *Економика пољопривреде*, 70(3), стр. 897-916(M24)
9. Станков, Б., Рогановић, М. & Михајловић, М. (2023). Researching trends and forecasting future values of fruit exports and imports of the Republic of Serbia. *Економика пољопривреде*, 70(1), стр. 29-46(M24)
10. Михајловић, М., Илић, В. & Јеремић, Д. (2022). Социјално предузетништво у условима савремене економије. *Акционарство*, 28(1), 45-62.(M24)
11. Jeremić, D., Stanojević, S., Mihajlović, M., Ivanova, B., Kostić, R., & Marjanović, N. (2022). Correlation analysis of the crude oil, gold and steel prices for the purpose of

- agricultural development. *Ekonomika poljoprivrede*, 69(3), 713-731. <https://doi.org/10.5937/ekoPolj2203713J>
12. Ilić, V., Mihajlović, M., & Knežević, M. (2022). Uloga socijalnog preduzetništva u savremenim uslovima poslovanja. *Oditor*, 8(2), 75-90. <https://doi.org/10.5937/Oditor2202074I>
 13. Mihajlović, M., Špiler, M., Avakumović, J., Tasić, S., Vukosavljević, D, Krstić, S. (2021). Possibility of applying contemporary analytical methods in auditing procurements of agricultural companies, *Ekonomika poljoprivrede* 68(1), str. 191-202, DOI: 10.5937/ekoPolj2101191M (M24)
 14. Milojević, I., Mihajlović, M., Popović, M., Pantić, N. (2020) Application of quantitative models in the organization of the financial function of agricultural enterprises. *Ekonomika poljoprivrede*, Vol. 67, N°3, str. 747-762, ISSN: 0352-3462 doi:10.5937/ekoPolj2003747M (M24)
 15. Мирчевски М., Михајловић М., Милуновић М., Милојевић И., Дамњановић Р., Жугић Р., Миљковић М., Станојевић С. (2018) Analysis of optimal costs for reserves of spare parts for agricultural machines, *Економика пољопривреде*, Vol. 65, N°1, str. 81-92, ISSN: 0352-3462, UDC: 657.478:631.3.02., doi:10.5937/ekoPolj1801081M (M24)
 16. Михајловић М., Каровић С., Ристић С., Радовановић Г. (2016) Application of Programming in Planning Costs of Telecommunication Security Operations to Provide Aid to Civilian Authorities, *Management*, vol. 21, N° 81, стр. 67-76. UDC: 005.336.5:004005.922.1:351.076(497.11) DOI: 10.7595/management.fon.2016.0029, UDC: 005.336.5:004 (M24)
 17. Михајловић М., Крстић С., Шерп С., Павловић Д., Јовановић Д., Симеуновић Т., (2016) Economic analysis of the influence of milk market concentration on procurement efficiency in the defense system, *Економика пољопривреде*, Vol. 63, N°3, str. 973-986, ISSN: 0352-3462, UDC: 664.644.4:339.13., (M24)
 18. Милојевић И., Михајловић М., Цвијановић М., (2012) Impact of organizational failure of relevance consolidated budget, *Економика пољопривреде*, Vol. 59, N°1, str. 63-71, ISSN: 0352-3462, UDC: 336.143.01. (M24)
 19. Милојевић, И., Вукоје, А., Михајловић, М.,(2013) Accounting consolidation of the balance by the acquisition method, *Економика пољопривреде*, Vol. 60, N°2, str. 237-252, ISSN: 0352-3462, UDC: 657.375.6 (M24)
 20. Крстић С., Михајловић М., Дашић М., (2013) The problem of agricultural loans in Yugoslavia between two World Wars, *Економика пољопривреде*, Vol. 60, N°4, str. 829-842, ISSN: 0352-3462, UDC: 336.77:338.43”1918/1941 (M24)
 21. Mihajlović, M., Novaković Božić, N., Čavić, B., Vujanović, N. & Dabetić, Đ. (2025). Izazovi za menadžere u korporativnom marketing okruženju. *Akcionarstvo*, 31(1), 21-36 doi:10.65772/ak202512 (M51)
 22. Savić, A., Mihajlović, M., & Ristić, D. (2024). Menadžerski aspekti egzistiranja preduzeća na savremenom tržištu. *Ekonomski izazovi*, 13(26), 15-24. <https://doi.org/10.5937/EkoIzazov2426015S>(M51)
 23. Nikolić S., Mihajlović M., Epler I. & Milanović N. (2024). Ekonomske posledice Prvog svetskog rata. *Trendovi u poslovanju*, 12(24), 55-67. DOI: 10.5937/trendpos2402055N(M51)

24. Savić, A., Mihajlović, M. & Božović, I. (2023). Macroeconomic aspects of comprehensive costs of assets as a prerequisite for equipping the defense system with weapons and military equipment. *Vojnotehnički glasnik*, 71(3), 797-815 [https://doi.org/10.5937/vojtehg71-44145\(M51\)](https://doi.org/10.5937/vojtehg71-44145(M51))
25. Савић, А., Михајловић, М & Костић, Р. (2022). Утицај праксе маркетинг микса на одрживи развој. *Ecologica*, 29(108), 597-603 <https://doi.org/10.18485/ecologica.2022.29.108.17> (M51)
26. Костић, Р., Савић, А. & Михајловић, М. (2022). Анализа значаја маркетинг микса у електронској трговини. *Мегатренд ревија*, 19(1), стр. 293-310 (M51)
27. Тешић, Р., Михајловић, М. & Илић, Ђ. (2021). Стратегија диверзификације као нужност опстанка, раста и развоја производних предузећа. *Акционарство*, 27(1), 27-40 (M51)
28. Костић Р., & Михајловић М. (2021). Порески јаз као последица ненаплаћених пореских обавеза, *Култура полиса*, 18(45), стр. 375-385 <https://doi.org/10.51738/Kpolisa2021.18.2r.5.04> (M51)
29. Михајловић М., Јеремић Д. (2020) Улога фискалне политике у одрживом развоју, *Кутура полиса*, 17(43), стр. 541-551(M51)
30. Милојевић, И., Михајловић, М. & Пантић Н. (2020). Прикупљање и документовање ревизијских доказа. *Одитор - часопис за Менаџмент, финансије и право*, 6(2), 77-90(M51)
31. Милојевић И., Михајловић М. (2020) Рачуноводствени третман државних давања и обелодањивање државне помоћи, *Кутура полиса*, 17(42), стр. 619-630 (M51)
32. Милојевић И., Михајловић М., Савић Б. (2019) Рачуноводствени концепт система за подршку одлучивању код набавки за потребе заштите животне средине, *Ecologica*, Научно-стручно друштво за заштиту животне средине Србије, Vol. 26, No 94, стр. 299-303. (M51)
33. Milojević, I., & Mihajlović, M. (2019). Primena metoda ocene investicionih projekata u javnom sektoru. *Oditor - časopis za Menadžment, finansije i pravo*, 5(1), 19-31(M51)
34. Милојевић И., Михајловић М., Вукша С. (2018) Новчани токови привредног субјекта као предмет ревизије, *Војно дело*, Вол. 70, No 3, стр. 361-371 (M51)
35. Милојевић И., Михајловић М., Владисављевић В. (2018) Methodological Aspect of Controlling Corporate Income Tax, *Војно дело*, Вол. 70, No 1, стр. 103-111 (M51)
36. Михајловић М., Каровић С. (2017) Значај критеријума реализације набавки за ниво оперативних способности јединица Војске Србије, *Војно дело*, Вол. 69, No2, стр. 217-228 (M51)
37. Дамњановић Р., Томашевић М., Михајловић М., (2016) Могућности употребе методологије Lean Six Sigma у програмском буџетирању система одбране, *Војно дело*, вол. 68, 5/2016, стр. 306-313 (M51)
38. Дамњановић Р., Михајловић М., (2014) The possibility of using method of multi-criteria optimization in financial allocation in the defense system, *Економика*, Ниш, Год. 60, бр. 1, стр. 148-157, ISSN:0350-137X, COBISS.SR-ID 26903 (M52)
39. Михајловић М., Славковић Р., Стојановић С., Модел утврђивања цене коштања борбене операције Војске Србије, *Вол. 66, 4/2014*, стр. 191-202, ISSN 0042-8426 (M51)

40. Милојевић И., Михајловић М., Милановић Н. (2019) Систем оброчунског рачуноводства и корупција у јавном сектору, Војно дело, вол. 71, бр. 6, стр. 311-318. (M52)
41. Милојевић И., Милановић Н., Михајловић М. (2019) Значај економске развијености државе за увођење обрачунске рачуноводствене основице у јавном сектору, Војно дело, вол. 71, бр. 3, стр. 228-233. (M52)
42. Mihajlović, M., Damnjanović, R., & Savić, A. (2022). Računovodstveno-pravni aspekti izvršenja budžeta. *International Journal of Economic Practice and Policy*, 19(2), 156-170. <https://doi.org/10.5937/skolbiz2-41027>(M52)

Учествовао је на великом броју научних конференција, а на две је одржао пленарна предавања. Аутор је једне монографске студије.

На основу напред наведених референци, Комисија закључује да пуковник доц. др Милан Михајловић испуњава услове за ментора који су прописани стандардима за акредитацију студијског програма докторских академских студија „Јавне финансије“ и има потребне компетенције за менторство при изради предметне докторске дисертације.

4. Уже научне области чланова комисије

Уже научне области предложених чланова комисије су:

Пуковник др Радован Дамљановић, ванредни професор, Универзитет одбране у Београду, Војна академија, изабран у наставничко звање из уже научне области Економска теорија и политика, датум избора 09.05.2025. године – председник

Пуковник др Лука Љ. Злопорубовић, доцент, Универзитет одбране у Београду, Војна академија, изабран у наставничко звање из уже научне области Економска теорија и политика, датум избора 15.04.2026. године – члан

Пуковник др Радан Костић, доцент, Универзитет одбране у Београду, Војна академија, изабран у наставничко звање из уже научне области Економска теорија и политика, датум избора 30.03.2023. године – члан

др Драгана Трифуновић, редовни професор, Универзитет Привредна академија Нови Сад, Факултет друштвених наука, изабрана у наставничко звање из уже научне области Менаџмент, датум избора 23.02.2023. године – члан

Пуковник др Милан Михајловић, доцент, Универзитет одбране у Београду, Војна академија, изабран у наставничко звање из уже научне области Пословна економија и менаџмент, датум избора 03.06.2021. године – члан и ментор

5. Закључак Комисије о научној основаности теме докторске дисертације са предлогом

Комисија је размотрила пријаву докторске дисертације под насловом „Унапређење модела финансирања војног здравства у Републици Србији“ и оценила да предложена тема представља актуелан, научно оправдан и друштвено значајан проблем истраживања. Предмет истраживања је јасно и прецизно дефинисан и обухвата анализу нормативног оквира, организације и модела финансирања војног здравства, као и могућности његовог унапређења ради ефикаснијег коришћења расположивих капацитета и унапређења санитетске подршке Војсци Србије и здравствене заштите корисника војног здравства.

Комисија констатује да су постављене хипотезе логички засноване на дефинисаном проблему и предмету истраживања, да су научно релевантне и проверљиве, те да омогућавају свеобухватно сагледавање утицаја модела финансирања на функционисање и развој војног здравства. Предложене методе истраживања, које обухватају нормативну, компаративну и финансијску анализу, као и емпиријско истраживање путем анкетирања, адекватне су постављеним циљевима и омогућавају проверу постављених хипотеза.

Комисија оцењује да је наведена литература релевантна и да обезбеђује одговарајућу теоријску и методолошку основу за спровођење истраживања. Такође, сматра да предложени наслов докторске дисертације у потпуности одговара предмету и садржају истраживања, те да дисертација припада ужој научној области економије одбране, уз значајан ослонац на здравствену економију и јавне финансије.

На основу извршене анализе, Комисија закључује да је предложена тема докторске дисертације научно заснована, методолошки утемељена и подобна за израду.

На основу свега наведеног, Комисија једногласно

ПРЕДЛАЖЕ

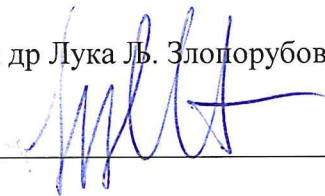
1. Да се прихвати мишљење Комисије, да кандидат, пуковник Милан Живић испуњава све опште и посебне услове за израду теме докторске дисертације у духу поднетог пројекта истраживања;
2. Да се прихвати тема докторске дисертације под називом: „Унапређење модела финансирања војног здравства у Републици Србији“
3. Да се за ментора у изради докторске дисертације именује пуковник доцент др Милан Михајловић.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

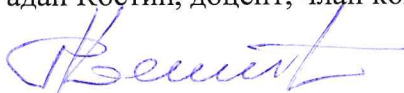
пк др Радован Дамњановић, ванр. професор, председник комисије,

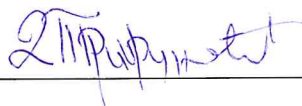
пк др Лука Љ. Злопорубовић, доцент, члан комисије,

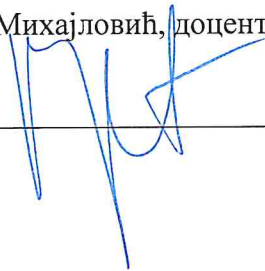
пк др Радан Костић, доцент, члан комисије,

др Драгана Трифуновић, редовни професор, члан комисије,

пк др Милан Михајловић, доцент, члан и ментор.

30 JUN 2020

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
ВОЈНА АКАДЕМИЈА

164-13

Бр.

БЕОГРАД

20

год